

Адл ила олам юзин обод қил!

Куч-адолатда

Ўзбекистон Республикаси Олий судининг ҳуқуқий газетаси

● <http://www.kuch-adolatda.sud.uz>

● 1998 йил 29 августдан чиқа бошлаган.

2023 йил
10 февраль,
жума
№ 6 (936)

ШАВКАТ МИРЗИЁЕВ ТУРК ҚАРДОШЛАРИМИЗГА ЯНА БИР БОР ҲАМДАРДЛИК БИЛДИРДИ

Президент Шавкат Мирзиёев 9 февраль куни Туркия Республикасининг ўзбекистондаги элчихонасига борди.

Маълумки, 6 февраль куни Туркияниң жануби-шарқий худудларида юз берган кучли зилзилалар вайронкорлиги билан бутун дунёни ларзага солди. Ўзбек

халқи ҳам оғат оқибатларини қалбига яқин олиб, чукур қайгу ва ҳамдардлик хиссиги түйди.

Давлатимиз раҳбари ўша қуниёк қардош Туркия ҳалқига ва Президент Режеп Тайип Эрдоғанга ҳамдардлик билдириган эди. Зилзила оқибатларини бартараф этишда кўмаклашиб учун

мамлакатимиздан бир неча гуруҳ кўтказувчилар Туркияга юборилди. Шунингдек, гуманитар ёрдам юклари мунтазам жўнатаб турилиди.

Президентимиз бугун Туркия Республикасининг ўзбекистондаги элчихонасига бориб, қардошларимизга яна бир бор ҳамдардлик билдириди. Парвардигордан

марҳумларни ўз раҳматига олишини, уларнинг оиласи ва яқинларига сабр-тоқат ва бардамлик беришини сўради. Жароҳат олган инсонлар тез фурсатларда соғайиб кетишини тилади.

Ўзбек ва турк ҳалқлари яхшию ёмон кунларда ҳамиша бирга бўлган, бир-бирали қўллаб-куватлаган. Бу

дўстлик, қардошлик ва ўзаро елқадошлик ҳозиргида оғир кунларда янада билинади.

Давлатимиз раҳбари Ўзбекистон барча зарур ёрдамга тайёрлигини билдириди. Элчихонада очилган ҳамдардлик китобига тасалли сўзларни ёзив қолдириди.

ЎЗА

ЭКСКЛЮЗИВ интервью

Судьяниң онгидаги адолат, тилида ҳақиқат, дилида поклик ҳукмрон бўлиши керак

Мамлакатимизда қонун устуворлигини таъминлаш ва суд-хуқуқ тизимини янада ислоҳ қилиш устувор йўналиш сифатида белгиланиб, ўтган давр мобайнида бу борада кенг қўламли ишлар амалга оширилди. Зеро, давлат ва жасамиятни тубдан модернизациялаш, аввало, фуқароларнинг ҳуқуқ ҳамда эркинликларини ишончли ҳимоя қилиш, суд мустақилликни таъминлаш, одил судловга эришишда муҳим ўрин тутади.

Хўш, бугунги кунда судни том маънода "адолат қўргони"га айлантириши йўлида қандай босқичлардан ўтилди ва келгусида яна нималарни амалга ошириш лозим?

Мухбиришим шу ва соҳага одил бошқа янгиликлар, эришилган ютуқлар ва истиқболдаги устувор вазифалар ҳусусида Ўзбекистон Республикаси Олий суди раиси Раҳим САДЫКОВ билан суҳбатлашди.

— Бахтиёр Жаҳонгириович, Олий суд раиси лавозимида иш бошлаганингизга ҳали кўп вақт бўлмади ва бу масъулиятни вазифа Сизга ишониб топширилди. Айтинг-чи, бугунги кунда суд тизимига ҳалининг ишонч даражасини ошириш учун қандай ишлар амалга оширилмоқда?

— Янги Ўзбекистон ишоҳотларининг илк даврлариданоқ Президентимиз Шавкат Мирзиёев судлар олдида турган асосий мақсадлардан бирини аниқлаб берди. Янни бунда судни том маънода "адолат қўргони"га айлантириш, фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоя қилиш орқали ҳалқимизнинг суд тизимига бўлган ишончини қатъий мустаҳкамлаш зарурлиги таъкидлаб ўтилди.

Биласизми, фуқароларимизнинг судга бўлган ишончини оширишда, аввало, судьялар мустақиллиги, улар томонидан қўаб қилинётган ҳарорларнинг қонунийлиги, асослигига ва адолатлилиги, суднинг очиқлиги ва шаффоғлиги, судьяниң холислиги ва беғаразлигига шубҳа тутдирувчи омиллар мавжуд бўлмаслиги лозим. Акс ҳолда инсонда судга бўлган ишонч йўқолади.

Фуқароларимиз судни — одамларни қоралайдиган, жазолайдиган орган, деб эмас, аксина, уларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ишончли ҳимоя қиладиган орган, ўзларининг ҳимоячиси, адолат посбо-

ни, деб қарашига эришишимиз зарур.

Аҳолининг судларга бўлган ишончини ошириш йўлида суд-хуқуқ ишоҳотлари жадаллик билан амалга оширилмоқда. Ҳозирги кунда фуқаролар ва тадбиркорлик субъектларига одил судловдан фойдаланиш имкониятлари янада кенгайтирилмоқда.

Олий суднинг расмий веб-сайтида интерактив хизматлар портали ишга туширилган бўлиб, унда судларга электрон мурожаат йўллаш, суд хужжатларининг намуналаридан фойдаланиш, давлат божини автоматик тарзда ҳисоблаш, суд мажлисларида видеоконференцсалоқа тизимидан фойдаланган ҳолда масофадан ту-

риб иштирок этиш ва шу каби бошқа кўплаб имкониятлар йўлга кўйилган.

Суд органларининг очиқлиги ва шаффоғлигини таъминлаш учун ўтказиладиган суд мажлислари жадвали билан танишиш, суд қарорлари, судлар фаолиятига доир ҳисоботлар, ахборотлар, очик мъаломотларни расмий веб-сайт орқали олиш, судда ишларнинг кўрилиш ҳолатини онлайн кузатиб бориш имкониятлари яратилган.

Жамоатчиликни суднинг фаолияти тўғрисида оммавий ахборот восита-лари орқали брифинглар, учрашувлар, чиқишлар тарзида ҳабардор қилиш амалиёти йўлга кўйилган. Очик суд мажлисларида кенг жамоатчилик

ва оммавий ахборот воситалари ва килларининг судларда иштирок этиш ҳуқуқ амалда. Шунингдек, тегишли ҳалқ депутатлари Кенгашларига суднинг фаолияти тўғрисида Йилига камиди бир маротаба ахборот бериш тартиби жорий этилган. Буларнинг ҳаммаси ҳалқнинг суд тизимига бўлган ишонч даражасини оширишга қаратилган бўлиб, бунда судлар қонуга қатъий риоя қилиб, ҳар бир шахснинг манфаатларини муҳофаза этиши, уларнинг бузилган ҳуқуқларини тикилаши ва шу асосда ҳалқнинг ишончини қозонини зарур бўлади.

Биз бу борадаги ишоҳотларимизни изчилилк билан давом этириб, фуқароларимизнинг судларга бўлган ишончини оширишга доим ҳаракат қиласиз.

— Ўтган даврда давлатимиз раҳбари бошчилигида ҳаётимизнинг барча соҳасида изчиш ва қамровдор ишоҳотлар амалга оширилмоқда. Сиз суд тизимидаги янгилашишларнинг асл мазмун-моҳияти ва уларнинг устувор жиҳатлари нималарда деб биласиз?

— Тўғри таъкидлаб ўтдингиз, ўтган қисқа муддат ичда суд-хуқуқ тизимини янада тақомиллаштириш, фуқаро ва тадбиркорларнинг ҳуқуқ ва қонуний манфаатларини ишончли ҳимоя қилиш чораларини кучайтириш, судлар фаолияти самарадорлигини ошириш, одил судловни таъминлаш бўйича изчиш ишлар амалга оширилди.

“Янги Ўзбекистон — янги суд” таомибли доирасида суд-хуқуқ ишоҳотларининг бош мезони сифатида мамлакатимизда адолат ва қонун устуворлигини сўзсиз таъминлаш зарурлиги белгиланди. “Инсон қадри учун” принципи асосида инсон ҳуқуқлари ҳамда манфаатларини қафолатли таъминлаш Ўзбекистонда амалга оширилаётган саъй-ҳаракатларнинг устувор йўналишларидан бири этиб ургулганган.

(Давоми 2-бетда) ►

Қонун устуворлиги таъминлаш, инсон ҳуқуқ ва манфаатларини ишончли ҳимоя қилиши одил судловнинг асосий мезони ҳисобланади.

Мезон

Адолатли жазо

Қонун ва судга бўлган ишончни янада оширади

эттирадиган бўлсақ, суднинг адолатли жазо тайинлаганинг судланувчиларнинг тўғри йўлни топиб олишига имкон яратадиганига амин бўламиш.

Булунгурлик Рамазон Аҳмадқулов (исм-шарифлар ўзгартирилган) Жиззах шаҳрига борганида бозорда тасоди-фен Турсынкул Хўжаниёев

деган одам билан танишиб қолади. Турсынкул талаబорларни Жанубий Корея давлатига ишга жўнатиш билан шуғулланишини, кўпчиликка бу ма-салада ёрдами текканлигини айтиб, уни кизиқтириб кўяди.

Р.Аҳмадқулов анчадан бўён ўғли Алишерни хорижга ишга жўнатиш ниятида юрган эди.

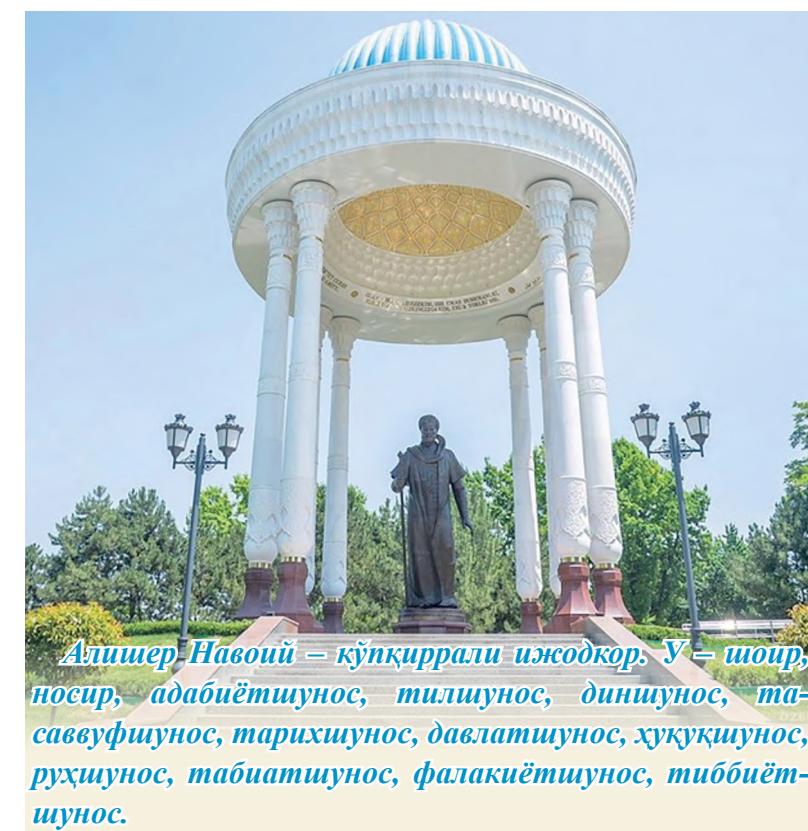
Янги таниши унинг кўнглида умид ўйғотди. У Т.Хўжаниёзовдан ўғли билан яна бир қариндошини хорижга ишга

юбориш учун ёрдам беришини илтимос қиласди.

(Давоми 3-бетда) ►

Алишер Навоий таваллудининг 582 ийлигига

АЛИШЕР НАВОИЙ – ДАВЛАТШУНОС

Алишер Навоий – кўпқиралли ижодкор. У – шоир, носир, адабиётшунос, тилишунос, диншунос, тасаввуфшунос, тарихшунос, давлатшунос, ҳуқуқшунос, руҳшунос, табиатшунос, фалакиётшунос, тиббиётшунос.

Алишер Навоийнинг давлатшунослигини унинг айнан амир оиласида туғилиб ўсганидан излаш керак. Унинг отаси – Фиёсiddин Кичкина темурийлар салтанатининг содик мулозимларидан бири бўлган. Онаси ҳам темурийлар хонадонига яқин бўлган. Алишер Навоийнинг ўзи бу баҳадор :
Отам бу остоннинг ҳок бези,
Онам ҳам бу саро бўстон канизи,

деб ёзган эди. Навоийлар оиласи билан темурийлар хонадони ўтасида илгари замонлардан кўкалдошлик, яъни сут эмишганлик бўлган.

Улуғ шоирнинг онаси амирзода шайх Абу Сайд Чангийнинг қизи бўлган. Тоғалари Мир Сайд Қобулий, Муҳаммад Али Рағибий ҳам давлат хизматида фаолият юритган. Мир Сайд Қобулий Султон Ҳусайн Бойқаронинг маслаҳатчиларидан бири бўлган.

(Давоми 4-бетда) ►

Муносабат

Янгилаётган адвокатура:

ҳуқуқий асослар мустаҳкамланмоқда

Мамлакатимизда адвокатура тизимини таомиллаштиришга қаратилган ишоҳотлар изчилилк билан амалга оширилмоқда. Ҳусусан, 2022 йил 3 августда қабул қилинган “Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳуқуқжастларига ўзгартиши ва қўшимчалар китоби”ни ўтиришни таъминлаш, инсон ҳуқуқлари ҳамда манфаатларини қафолатли таъминлаш Ўзбекистонда амалга оширилаётган саъй-ҳаракатларнинг устувор йўналишларидан бири этиб ургулганган.

(Давоми 3-бетда) ►

Жиноятга жазо муқаррар

Диёнатсизлик

нафс бандаларини оғир жиноятга етаклади

Чортқ туманида яшовчи Эркин Абдусатторов (исм-фамилиялар ўзгартирилган) ҳозир қирқ ёшга тўлган. Одатда, бу ёшга кирган ҳар бир киши кўпроқ ўсиб-униб келаётган фарзандларининг ўқиши, касб-хунар ўрганиши, умуман айтганда, ҳаётда ўрнини топиши учун саъй-ҳаракат қиласди. Аммо Э.Абдусатторов ҳақида бундай деб бўлмайди, у айни ёшда учинчи маротаба судланиб, жазо мудаттини ўтамоқда...

(Давоми 3-бетда) ►

►(Бошланиши 1-бетда)

Инсон қадрни улуғлаш асосида амалга оширилган испоҳотларнинг ахолига кептирган икобий натикалари биргина судлар томонидан чиқарилган оқлов ҳукмлари тобора кўпайиб бориши ноҳақ айбланаётган фуқароларимизнинг ҳуқуқ ва эркинликлари самарали ҳимоя қилинишига олиб келди. Натикада сунгги оптий йил давомида 4 712 нафар ноҳақ айблланган шахс оқланган бўлса, бундан олдинги тўқус йил ичада атиги 138 нафар шахс оқланган холос. Бу даврлар орасидаги ўзаро фарқ ҳам инсон ҳукукларини амалда таъминлаш борасидаги сайдъ-харакатларнинг натижадорлгини кўрсатмоқда.

Давлат органларининг ноқонуний қарорлари ва хатти-харакатларидан шахсни ҳимоя қўлувчи маъмурӣ судлар ташкил этилиши натижасида ахоли мағнаатларига зарар етка-заётган минглаб ғайроқнунин ҳужжатлар бекор қилинди. Мисол учун, сунгги оптий йилда кўриб чиқилган 87 138 та маъмурӣ ишнинг 62 фоизи қа-ноатларнирилган.

2021 йилнинг октябриндан ярашув институтини кўллаган ҳолда маъмурӣ жавобгарлиқдан озод қилиш механизми амалиётта татбиқ этилиб, жорӣ йилга қадар кўриб чиқилган 68 318 та иш бўйича 109 043 нафар шахс ярашув муносабати билан жавобгарлиқдан озод қилинган.

Суд ҳокимиюти органлари фаолиятига рақамлаштириш фуқароларнинг судлардаги сарф-харажатлари кескин камайишига олиб келди. Суд мажлислидари қатнашиш имконини берувчи видеоконференцапка тизими жорӣ этилиши натижасида ўтган йилда фуқароларнинг ўртача 12 миллиард сўмдан ортиқ ҳарахатлари тежаб қолинишига эришилди. Шунингдек, хисобот даврида 1 миллиардан зиёд мурожаатлар судларга бевозита ташриф бўйумасдан электрон тарзда йўлланган.

Суд-ҳуқук соҳасида эришилгаётган самаралар нафақат фуқаролар мисолига, балки ҳалқаро кўламда ҳам эътироф этилмоқда. Ҳусусан, БМТнинг Судъялар ва адвокатлар мустакилиги масалалари бўйича маҳсус, маърузачиси Диего Гарсия-Сайн Узбекистонга амалга ошириган ташрифи юзасидан ўз маърузасини БМТ Инсон ҳукуклари кенгайшининг сессиясида тақдим этганини алоҳида таъкидлаш лозим. Шуньша таъкидлашада ташриф билан бир қаторда ўзбекистонда кейнинг йилларда суд-ҳуқук тизимида эришилган икобий натикалар ҳақида алоҳида сўз юритилгани аҳамиятилади.

— Ахоли орасида “судма-суд сарсон бўлиб юримиз” деган фикрларни кўп эшиштамиз. Тан олиш керак, вилоят судлари одил қарор ҷиқариш бўйича етариҷа маъсъулият ололмада сабабли оворагарчиликлар кўплиги даёвлат раҳбарининг эътирозига ҳам сабаб бўлган. Умуман, суд ишларини юритишнинг амалдаги тартиби ахоли учун қай даражада кула деб ўйлаисиз?

Суд соҳасида амалга оширилаётган испоҳотларни ва яратилаётган имкониятларни жамоатчиликка етказиши бўйича баркор ҳуқуқи механизми яратилиши ҳам ахолининг суд билан боғлиқ сарсонгарчиликларни камайтириши хизмат қиласи.

— Судлар билан ОАВ ўртасида яқиндан алоқа ва ҳамкорликни ўрнатиш ўйлида қандай ишлар амалга оширилаётганига ҳам тўхтамилбўт ўтсангиз.

Бугунги кунда оммавий ахборот воситаларида, ижтимоий тармоқларда ахолининг судлар фаолиятига доир ахборотни ўз вақтида берубор хуқуқи механизми яратилиши ҳам ахолининг суд билан боғлиқ сарсонгарчиликларни камайтириши хизмат қиласи.

Хабарнинг бор, Президентимиз 2022 йил 20 декабрдаги Олий Мажлис ва Узбекистон ҳалқига йўлланган Муроҷаатномасида “Энг аввало, одамларимизнинг жойларда судма-суд сарсон бўлиб юримиз” деган испоҳотларни тақомиллаштириш зарурати вуждуда оғизлайди.

Ушбу вазифани амалга ошириш учун суд қарорларини қайта кўриш тартиблини тақомиллаштириш зарурати вуждуда оғизлайди.

Амалдаги тартиба кўра, судлар фаолиятида “бир суд — бир инстанция” таомиди асосида суд ишларини қайта кўриш тартиби ўзгартирилиб, туманларо, туман, шахар судларидаги ишлар биринчи инстанцияда, вилоят ва унга тенглаштирилган судларда ишлар апелляция тартибида, Олий судда ишлар кассация тартибида кўриб чиқилиши белгиланган.

Апелляция тартибида кўриб чиқилимаган ишлар бўйича Олий судга кассация тартибида шикоят (протест) киритиш ҳуқуки маъвjud эмаслиги белгиланган. Шу сабабли, фуқароларимиз кассация тартибида шикоят қилиш ҳуқуқини йўқотмаслик учун кўп холларда суд қарори адоплати, асосида ва қонуний бўлишига қарамасдан ишлар апелляция тартибида кўриб чиқиш учун шикоятлар белгиланди.

Апелляция тартибида кўриб чиқилимаган ишлар бўйича Олий судга кассация тартибида шикоят (протест) киритиш ҳуқуки маъвjud эмаслиги белгиланган. Шу сабабли, фуқароларимиз кассация тартибида шикоят қилиш ҳуқуқини йўқотмаслик учун кўп холларда суд қарори адоплати, асосида ва қонуний бўлишига қарамасдан ишлар апелляция тартибида кўриб чиқиш учун шикоятлар белгиланди.

Дарҳақиқат, бугунги кунда вилоят ва унга тенглаштирилган судларнинг мавjud ресурсларидан тўлақонли ва оқионала ғойдаланимайтани туфайли юқори инстанцияда ишларнинг кескин ортишига ва фуқароларнинг ортиқча сарсонгарчилигига олиб келмоқда. Бунга ўтказилган таъкидлашада гуло бўлдик.

Шу муносабат билан суд қарорларини қайта кўриш боскичларини таомиллаштириш зарурати мурожаати оғизлайди.

Узбекистон ахолисининг ўсиш

— биринчи инстанция суди томонидан кўрилган ишлар вилоят ва унга тенглаштирилган судларда апелляция ёки кассация тартибида қайта кўриб чиқилиши;

— вилоят ва унга тенглаштирилган судлар томонидан апелляция ёки кассация тартибида кўрилган ишлар вилоят ва унга тенглаштирилган судлар томонидан тафтиш тартибида қайта кўриб чиқилиши;

— вилоят ва унга тенглаштирилган судлар томонидан тафтиш тартибида кўриб чиқилиши;

— вилоят ва унга тенглаштирилган судлар томонидан тафтиш тартибида кўриб чиқилиши;

— вилоят ва унга тенглаштирилган судлар томонидан тафтиш тартибида кўриб чиқилиши;

— вилоят ва унга тенглаштирилган судлар томонидан тафтиш тартибида кўриб чиқилиши;

— вилоят ва унга тенглаштирилган судлар томонидан тафтиш тартибида кўриб чиқилиши;

— вилоят ва унга тенглаштирилган судлар томонидан тафтиш тартибида кўриб чиқилиши;

— вилоят ва унга тенглаштирилган судлар томонидан тафтиш тартибида кўриб чиқилиши;

— вилоят ва унга тенглаштирилган судлар томонидан тафтиш тартибида кўриб чиқилиши;

— вилоят ва унга тенглаштирилган судлар томонидан тафтиш тартибида кўриб чиқилиши;

— вилоят ва унга тенглаштирилган судлар томонидан тафтиш тартибида кўриб чиқилиши;

— вилоят ва унга тенглаштирилган судлар томонидан тафтиш тартибида кўриб чиқилиши;

— вилоят ва унга тенглаштирилган судлар томонидан тафтиш тартибида кўриб чиқилиши;

— вилоят ва унга тенглаштирилган судлар томонидан тафтиш тартибида кўриб чиқилиши;

— вилоят ва унга тенглаштирилган судлар томонидан тафтиш тартибида кўриб чиқилиши;

— вилоят ва унга тенглаштирилган судлар томонидан тафтиш тартибида кўриб чиқилиши;

— вилоят ва унга тенглаштирилган судлар томонидан тафтиш тартибида кўриб чиқилиши;

— вилоят ва унга тенглаштирилган судлар томонидан тафтиш тартибида кўриб чиқилиши;

— вилоят ва унга тенглаштирилган судлар томонидан тафтиш тартибида кўриб чиқилиши;

— вилоят ва унга тенглаштирилган судлар томонидан тафтиш тартибида кўриб чиқилиши;

— вилоят ва унга тенглаштирилган судлар томонидан тафтиш тартибида кўриб чиқилиши;

— вилоят ва унга тенглаштирилган судлар томонидан тафтиш тартибида кўриб чиқилиши;

— вилоят ва унга тенглаштирилган судлар томонидан тафтиш тартибида кўриб чиқилиши;

— вилоят ва унга тенглаштирилган судлар томонидан тафтиш тартибида кўриб чиқилиши;

— вилоят ва унга тенглаштирилган судлар томонидан тафтиш тартибида кўриб чиқилиши;

— вилоят ва унга тенглаштирилган судлар томонидан тафтиш тартибида кўриб чиқилиши;

— вилоят ва унга тенглаштирилган судлар томонидан тафтиш тартибида кўриб чиқилиши;

— вилоят ва унга тенглаштирилган судлар томонидан тафтиш тартибида кўриб чиқилиши;

— вилоят ва унга тенглаштирилган судлар томонидан тафтиш тартибида кўриб чиқилиши;

— вилоят ва унга тенглаштирилган судлар томонидан тафтиш тартибида кўриб чиқилиши;

— вилоят ва унга тенглаштирилган судлар томонидан тафтиш тартибида кўриб чиқилиши;

— вилоят ва унга тенглаштирилган судлар томонидан тафтиш тартибида кўриб чиқилиши;

— вилоят ва унга тенглаштирилган судлар томонидан тафтиш тартибида кўриб чиқилиши;

— вилоят ва унга тенглаштирилган судлар томонидан тафтиш тартибида кўриб чиқилиши;

— вилоят ва унга тенглаштирилган судлар томонидан тафтиш тартибида кўриб чиқилиши;

— вилоят ва унга тенглаштирилган судлар томонидан тафтиш тартибида кўриб чиқилиши;

— вилоят ва унга тенглаштирилган судлар томонидан тафтиш тартибида кўриб чиқилиши;

— вилоят ва унга тенглаштирилган судлар томонидан тафтиш тартибида кўриб чиқилиши;

— вилоят ва унга тенглаштирилган судлар томонидан тафтиш тартибида кўриб чиқилиши;

— вилоят ва унга тенглаштирилган судлар томонидан тафтиш тартибида кўриб чиқилиши;

— вилоят ва унга тенглаштирилган судлар томонидан тафтиш тартибида кўриб чиқилиши;

— вилоят ва унга тенглаштирилган судлар томонидан тафтиш тартибида кўриб чиқилиши;

— вилоят ва унга тенглаштирилган судлар томонидан тафтиш тартибида кўриб чиқилиши;

— вилоят ва унга тенглаштирилган судлар томонидан тафтиш тартибида кўриб чиқилиши;

— вилоят ва унга тенглаштирилган судлар томонидан тафтиш тартибида кўриб чиқилиши;

— вилоят ва унга тенглаштирилган судлар томонидан тафтиш тартибида кўриб чиқилиши;

— вилоят ва унга тенглаштирилган судлар томонидан тафтиш тартибида кўриб чиқилиши;

— вилоят ва унга тенглаштирилган судлар томонидан тафтиш тартибида кўриб чиқилиши;

— вилоят ва унга тенглаштирилган судлар томонидан тафтиш тартибида кўриб чиқилиши;

— вилоят ва унга тенглаштирилган судлар томонидан тафтиш тартибида кўриб чиқилиши;

— вилоят ва унга тенглаштирилган судлар томонидан тафтиш тартибида кўриб чиқилиши;

— вилоят ва унга тенглаштирилган судлар томонидан тафтиш тартибида кўриб чиқилиши;

— вилоят ва унга тенглаштирилган судлар томонидан тафтиш тартибида кўриб чиқилиши;

— вилоят ва унга тенглаштирилган судлар томонидан тафтиш тартибида кўриб чиқилиши;

— вилоят ва унга тенглаштирилган судл

◀(Бошланиши 1-бетда)

Янни аввало, Фуқаролик процес-сул кодексининг 95-моддасига ад-вокат ваколатини кенгайтиришининг амалий ифодаси сифатида ишонч билдирувчи шахснинг розилиги билан адвокат шартнома асосида экспертиза ўтказилишига доир адвокат сўровини давлат суд-экспертиза муассасалари ва надавлат суд-экспертиза ташкилотлари юбориши мумкинлиги тўғрисидаги меъёр ки-ритилди.

Шунингдек, айни шу қонун билан "Адвокатура тўғрисида"ги қонуннинг адвокат ҳукуқларига оид 6-моддасига:

- иктиносидий, фуқаролик ва маъ-мурий иш юритилаётганда ишни суд мухокамасига тайёлаш чоғида ёки суд мухокамаси жараённида давлат суд-экспертиза муассасалари ва надавлат суд-экспертиза ташкилотлари томонидан шартнома асосида ишонч билдирувчи шахс розилиги билан экспертиза ўтказилишини сўраш;

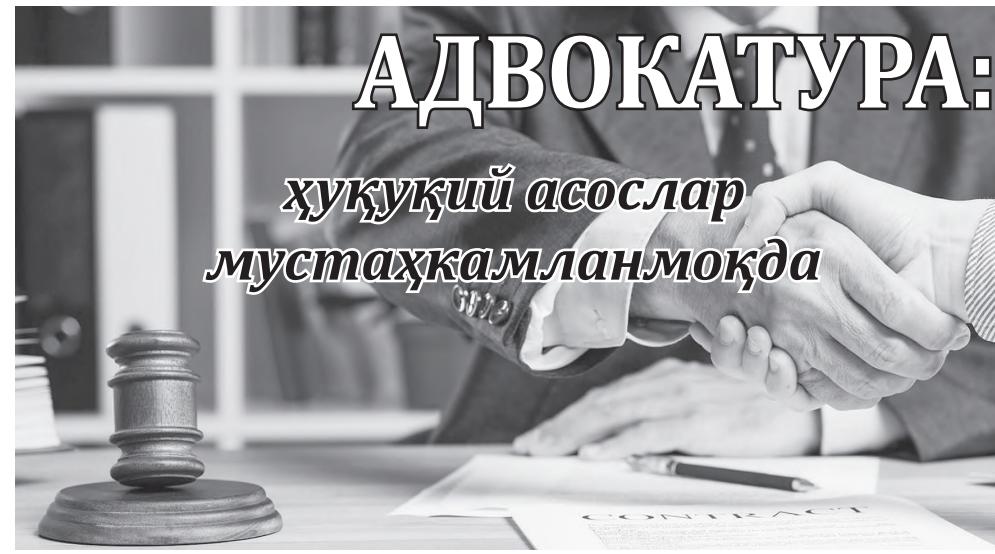
- экспертиза хуносаси иш мате-риалларига кўшиб кўйилишини ва суд томонидан ушбу хуносаси ишдаги мавжуд далиллар билан биргаликда баҳоланишини талаб қилиш тўғри-сигаги қоидалар кўшилди.

Адвокатлар фаолиятида учрай-диган яна бир ҳолат – уларнинг суд ҳужжатлари билан танишиш, адвокатлик сўровлари юбориш ва уларга жавоб олиш масаласидаги тўсиқларидир. Бу муаммоларни бар-тараф этишда Президентимизнинг 2022 йил 30 майда қабул қилинган "Адвокатура фаолиятига замона-вий ахборот-коммуникация тех-нологияларини кенг жорий этиш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарори мумхин аҳамият касб этди.

Қарорда "Юридик ёрдам" ахборот тизимини ишга тушириш орқали адвокатура, судлар, ҳукуқни мухофаза килувчи органлар ва бошқа давлат органлари ўртасида электрон ҳуж-жатлар алмашини тутилган.

●Муносабат

ЯНГИЛАНАЁТГАН АДВОКАТУРА: ҳукуқий асослар мустаҳкамланмоқда

назарда тутилганди. Ушбу тизим шу йил 1 январдан ишга туширилди.

"Юридик ёрдам" ахборот тизими орқали адвокатлар электрон адво-кат сўровларини юбориши мумкин. Адвокат сўрови юборилган давлат органи ёки ташкилот, тегиши ишни кўриб чиқаётган суд ёки ҳукуқни мухофаза қилувчи орган томонидан адвокатнинг муайян ишга ваколат-лигини аниқлаш мүқобил равишида QR-код кўйилган "Электрон адвокат-лик ордери" орқали ҳам амалга оширилади ва бу адвокатларнинг иш са-марадорлиги ортишига катта ҳисса кўшади.

Шунингдек, ушбу тизим адв-окатнинг шахсий электрон кабинети орқали жисмоний ва юридик шахс-лар билан онлайн мuloқot ўтказиш имконини беради. Бунда электрон рақамли имзодан фойдаланган хол-да ишонч билдируvчи шахс ҳоҳиши-га асосан масоғадан туриб юридик ёрдам кўrsatisi тўғрисида онлайн битимлар тузиш ва онлайн юридик ёрдам кўrsatisi имконияти яратилиши назарда тутилган.

Бундан ташқари фуқаролар ахбо-рот тизими орқали:

- адвокатлар, уларнинг мақоми

ҳақида тегишили маълумотларни олиши;

- адвокат рейтингини аниқлаши;
- адвокатнинг фаолиятини баҳо-лаши;
- адвокат ҳақида ўз фикрларини изоҳ тариқасида ёзиб қолдириши;
- адвокатура соҳасига оид қонун-чилик ҳужжатлари, янгиликлар, ста-тистик маълумотлар билан танишиши мумкин.

Шуни алоҳида таъкидлаш керак-ки, Президентимиз томонидан 2023 йил 16 январда "Одил судловга эришиш имкониятларини янада кенгайтириш ва судлар фаолияти са-марадорлигини оширишга доир ўтимча чора-тадбирлар тўғри-сида"ги Фармон қабул қилингани бу борада улкан қадам бўлди.

Фармоннинг 1-илювасига кўра, 2023-2026 йилларга мўлжалланган суд тизимини сифат жиҳатидан янги босқичга олиб чиқишнинг қисқа муд-датли стратегияси ишлаб чиқилган бўлиб, унда суд-ҳукуқ соҳасидаги буғунги куннинг долзарб муаммола-ри ўз аксини топган. Шулардан бири процессуал қонунчилика адвокат-лин ваколатларини, жумладан, да-лилларни тўплаш ва тақдим этиш

ваколатларини янада кенгайтириш ўтамишидир.

Ушбу ўтамишнинг долзарбли-ги шундан иборатки, фуқаролик ва иктиносидий процессларда адв-окатларнинг илтимосларини кўриб чиқиши аксарият ҳолларда кейинги суд процессига қолдирилади ва про-цесслинг узок вақт давом этишига олиб келади. Шунингдек, адвокат илтимосларини асосиз рад қилинадиган ҳоллар ҳам кузатилади.

Шу сабабли адвокатнинг илтимос-номаларини рад қилишда судлар то-монидан асослантирилган суд ҳуж-жати чиқарилиши мақсадга мувофиқ блудади.

Судларда аксарият ҳолларда адвокатларга ишончномасиз ҳеч қандай процессуал ҳаракатларни амалга оширишга имкон берилмайди. Ваҳоланки, Фуқаролик процессуал кодекснинг 69-моддасига кўра, судда иш юритиши ваколатлари вакилга барча процессуал ҳаракатларни ва-колат берувчи номидан амалга ошириш ҳукуқини беради, бундан ушбу модданинг иккичи қисмida келтирилган ҳолатлар мустаснодир.

Президентимиз Фармонида бел-гиланган янада бир ўтамиш – бевоси-та суд процессларидағи адвокатлар фаолияти билан боғлиқ. Бу ўтамиш "суд иш юритишида тарафларнинг тортишуви ва тенг ҳукуклилиги та-мойилини амалда таъминлаш учун таъсирчан механизмларни яратиш" деб номланади.

Айни таъмилни таъминлаш учун прокурор аризаси билан кўзгатилган ишларда адвокат иштироқини таъминлаш мақсадга мувофиқидир.

Агар жавобгарда адвокат олиши имкони бўлмаса, унга бепул юридик хизматдан фойдаланиш имкониятини таклиф этиш механизмларини яратиш Фармонда назарда тутилган мақсадга эришишга хизмат қиласди.

**Зарнигор БЕБУТОВА,
Тошкент давлат юридик
университети ўқитувчиси**

Мезон

Адолатли жазо

қонун ва судга бўлган ишончни янада оширади

◀(Бошланиши 1-бетда)

Эртаси куни Р.Аҳмадкулов Т.Хўжаниёзовнинг олдиға ўғли Алишер билан кариноши Мирмуҳсиннинг эргаштириб боради. Ийгитлар билан танишган Турсункул уларнинг олдида Нуридин Кўчкоров деган одам билан телефон орқали гаплашади. "Икки кишини Жанубий Кореяга юборишимиз керак", дейди у. Нариги томондан эса, "эртага Тошкентга келинглар, шу ерда гаплашиб оламиз", деган жавоб эшишилади.

Буни эшишиб, Рамазон ака Турсункулдан ким билан гаплашанини сўрайди. У эса, талаборларни хорижга ишга келинглар, орқали қаплашиб оламиз", деган жавоб эшишилади.

Орадан иккаки кун ўтгач, Т.Хў-жаниёзов уларни Тошкентга олиб боради. Н.Кўчкоров эса, уларни уч ой ичидан Жанубий Кореяга ишга келинглар, шу ерда гаплашиб оламиз", деган жавоб эшишилади.

Хорижга ишга боришининг ўзи бўлмайди, – дея гапида давом этади Н.Кўчкоров. – Бунинг унга ҳар бир киши б минг АҚШ долларидан тўловини амалга ошириши керак. Бу маблагнинг ярмини олдиңдан, қолганини жўнат кетаётгандан бериш ке-рар...

Аспида Н.Кўчкоров ва Т.Хў-жаниёзов одамларни чет элга ишга юбориши ваколатига эга бўлмаса-да, ўзаро жиной тил бўриктириб, жабрланувчиларнинг ишончини суистеъмол килиш орқали А.Аҳмадкуловнинг 3 минг 500, М.Файзиевнинг 3 минг АҚШ доллари миқдоридаги маблагини кўлга киритишиди. Аммо орадан аниқлашади. Аммо орадан аниқлашади. Аммо орадан аниқлашади.

Дастлабки тергов органи томонидан Н.Кўчкоров ва Т.Хў-жаниёзов Жиноят кодексининг 28, 211-моддаси 2-кисми "а" бандида назарда тутилган жи-ноятиларни содир этганликда айбор деб топилади.

Судда жиноят ишини маз-мунан кўриш жараёнди судланувчи-ларни олди. А.Аҳмадкулов ва М.Файзиевнинг 28, 211-моддаси 2-кисми "а" бандида назарда тутилган жи-ноятиларни содир этганликда айбор деб топилади.

Судда жиноят ишини маз-мунан кўриш жараёнди судланувчи-ларни олди. А.Аҳмадкулов ва М.Файзиевнинг 28, 211-моддаси 2-кисми "а" бандида назарда тутилган жи-ноятиларни содир этганликда айбор деб топилади.

Судда жиноят ишини маз-мунан кўриш жараёнди судланувчи-ларни олди. А.Аҳмадкулов ва М.Файзиевнинг 28, 211-моддаси 2-кисми "а" бандида назарда тутилган жи-ноятиларни содир этганликда айбор деб топилади.

Судда жиноят ишини маз-мунан кўриш жараёнди судланувчи-ларни олди. А.Аҳмадкулов ва М.Файзиевнинг 28, 211-моддаси 2-кисми "а" бандида назарда тутилган жи-ноятиларни содир этганликда айбор деб топилади.

Судда жиноят ишини маз-мунан кўриш жараёнди судланувчи-ларни олди. А.Аҳмадкулов ва М.Файзиевнинг 28, 211-моддаси 2-кисми "а" бандида назарда тутилган жи-ноятиларни содир этганликда айбор деб топилади.

Судда жиноят ишини маз-мунан кўриш жараёнди судланувчи-ларни олди. А.Аҳмадкулов ва М.Файзиевнинг 28, 211-моддаси 2-кисми "а" бандида назарда тутилган жи-ноятиларни содир этганликда айбор деб топилади.

Судда жиноят ишини маз-мунан кўриш жараёнди судланувчи-ларни олди. А.Аҳмадкулов ва М.Файзиевнинг 28, 211-моддаси 2-кисми "а" бандида назарда тутилган жи-ноятиларни содир этганликда айбор деб топилади.

Судда жиноят ишини маз-мунан кўриш жараёнди судланувчи-ларни олди. А.Аҳмадкулов ва М.Файзиевнинг 28, 211-моддаси 2-кисми "а" бандида назарда тутилган жи-ноятиларни содир этганликда айбор деб топилади.

Судда жиноят ишини маз-мунан кўриш жараёнди судланувчи-ларни олди. А.Аҳмадкулов ва М.Файзиевнинг 28, 211-моддаси 2-кисми "а" бандида назарда тутилган жи-ноятиларни содир этганликда айбор деб топилади.

Судда жиноят ишини маз-мунан кўриш жараёнди судланувчи-ларни олди. А.Аҳмадкулов ва М.Файзиевнинг 28, 211-моддаси 2-кисми "а" бандида назарда тутилган жи-ноятиларни содир этганликда айбор деб топилади.

◀(Бошланиши 1-бетда)

Буёни сўрасангиз, у бундан 20 йил муқаддам, яъни 20 ёшида жиноят кў-частига қадам қўйган. Ўшанда Э.Абдусатторов баданга оғир шикаст етказган ҳолда босқинчилик, атрофдагилар учун хавфли усулда ўзганинг мулкни қасддан нобуд қилиш, унга зарар етказиш жиноятиларни содир этгани учун 19 йил муддатга озодликдан маҳрум қилинган.

Мазкур жазо муддати амни-тия актлари туфайли қисқариб борган. Охир-оқи-бат у 2013 йилда озодликка чиқкан.

Кейин эса, 2021 йилда Э.Абдусатторов фирибгарликка кўл уриб, яна суднинг кора курсисига ўтирган. Бирок II-гурух ногирони бўлгани боис тайинланган ахлоқ ту-затиш иши жазосидан Жиноят кодексининг 75-моддасига мувофиқ озод этилган. Энди эса...

Гап шундаки, иккаки марта-ту-дланинг ҳам сўқир кўзи очилмаган бу йигит ўтган йилнинг 10 август куни На-манган шахрида истиқомат килган эски таниши ва жиноят шериги Р.Шоисаев билан яна ўйирлик жиноятини со-дир этди.

– Агар хўп дессангиз, битта

зўр иш бор, – дейди воқеадан бир ойча аввал Э.Абдусатторов Р.Шоисаев билан учраш-шанда.

– Қандай иш экан? – деб қизиқиб сўрайди Р.Шоисаев.

– Ўйга боргандан айтаман.

Шундан сўнг Э.Абдусатторов қаердан ва нима ўғир-лашни режалаштирганини айтади.

– Майли, розиман, – деб жавоб беради Р.Шоисаев. Ўйлаб ҳам ўтирамай. Чунки бўйинида катта қарзи бор, шуни қандай узишини билмай юрганди.

Хуллас, ўша кун тунда иккакион қарзига ишни учраш-шанда. Чунки бўйинида катта қарзи бор, шуни қандай узишини билмай юрганди. Аммо ҳонадон соҳибасига китобнинг ўғирланганини айтади. Аммо улар хомтаъма бўлганидек, бу жиноят қилими очилмай қолмади. Аксинча, ғаплигига ишонч ҳосил

килишади. Шунга қарамай, улар ў

Алишер Навоий таваллудининг 582 йиллигига

АЛИШЕР НАВОИЙ — ДАВЛАТШУНОС

Бойкаро уни қайтариб юборади. Бир неча ойдан сўнг Алишер Навоий Ҳиротга қайтади.

Махсус давлат хизмати топширилмаган бўлса ҳам, Султон Ҳусайн Бойкаро унга "ҳазрат сultonнинг энг яқин кишиси" деган унвон беради. Бу унвоннинг бир ваколати шу эдики, муйян масала юзасидан хукмдорга тўккис мартагача мурожаат қилиши мумкин эди.

Демак, Алишер Навоий 13 йилча давлат хизматида бўлган. Бироқ умранинг охиригача у давлат ва жамият ташвишидан ортмаган.

1488 йили Алишер Навоийнинг укаси Дарвешали Балхда исен кўтариб, подшоҳдан Маждиддинни саройдан четплатишни талаб қиласди. Алишер Навоий Ҳусайн Бойкаро кўшини билан бориб, исенни бостиради. Аммо орадан иккى йил ўтгач, Султон Ҳусайн Бойкаро Маждиддинни лавозимидан бўшатиб, Дарвеш Али билан сулҳ тузди.

Султон Ҳусайн Бойкаро билан унинг тўғинчи ўғли Бадиузвазмон Мирзо ўртасидаги низоларда ҳам Алишер Навоий кўп элчилклар қиласди. Буни Алишер Навоийнинг "Бадиузвазмонга жўнатилган" деб хисоблайдиган мактублари мазмунидан ҳам билдиш олса бўлади. Умуман, "Алишер Навоий — давлатшунос" деган мавзунинг бир ўйналишини бу унвонни бояшларни ўрганиш ташкил этади. Бу — аслида, алоҳида мавзу.

Алишер Навоий ижодини давлатшунослик нуқтаи назаридан тасниф килсан, кўйидаги манзара намоён бўлади: 1) лирик асарларида давлатшунослика доир қарашлар; 2) лиро-эпик асарларида давлатшунослика оид фояларнинг илгари сурлиши; 3) илмий, тарихий ва насрый асарларида давлатшунослика доир масалалар таҳлили; 4) эпистоляр ижодида, яъни мактубларида давлатшуносликининг номоён бўлиши.

Алишер Навоий лирикасида Ҳусайн Бойкаро билан боғлиқ шундай нозик муносабатлар акс этганки, бу миллий сиёсатшунослигимизнинг бебаҳо бойликлари сифатида кадрланиши даркор. Бундан ташкари унинг лирик шеърлари, айниқса, ғазалларида шунака оламшумул аҳамиятга ога фоялар ҳам илгари сурилганни, агар бундай фикрлар Фарб қаламшашлари томонидан айтилганида эди, ҳозиргача аллақачон умумбашар мулки сифатида

тарғибу ташвиқ қилинган бўлар эди.

Масалан, "Фаройиб ус-сифар" девонинг 260-ғазалидан шундай байт мавжуд:

**Оlam аҳли, билингизким,
иш эмас душманлиг,
Ёр ўлуңг бир-бирингизгаки,
эрүр ेрлиг иш!**

Бу — ҳар қандай макон ва замонда ҳам аҳамиятина асло йўқотмайдиган бир буюк шиор.

"Ҳамса" — бир қарашда, соф бадиий асар. Бироқ унда темурийлар тақдирини ўйлаш, хукмдорларни улуглаш баҳонасида уларга насиҳатлар қилиш, бу буюк салтанатнинг келажагини ёруғ кўриш илинжи мужассамлашган. Айни жиҳати билан бу эпопея замонасининг миллий мағфура концепцияси иллари сурилган буюк сиёсатномаси ҳам эди.

Хусусан, "Лайли ва Мажнун" достони давлатшунослик учун кўп-кўн фикр-мулоҳазалар билдириш ва хуласалар чиқариш учун муҳим маҳбуб бўла олади. Бунинг учун асардаги иктиомий-сиёсий вазиятлар чуқур таҳлил этилиши зарур.

Шоир, шоҳ, малика ва шахзода-лардан ташкари "Садди Искандарий"нинг 88-бобини туғишидан укаси — Дарвешали насиҳат тарзида битади. Дарвешали Балхнинг ҳожими эди. Алишер Навоий укасига шундай насиҳат қиласди:

**Навосис улуснинг навобаҳши бўл,
Навоий ямон бўлса, сен яхши бўл!**

Бу фоя билан бугун жамиятимизда ўртага ташланган ҳалқни рози қилиш сиёсати ўртасидаги бевосита болгиларни хисмаси.

Агар "Ҳамса"даги беш достон айнан давлатшунослик нуқтаи назаридан синчиклаб таҳлил этилса, шубҳасиз, шоир ижодининг очилмаган кўплаб кирралари яққол намоён бўлади.

Хуллас, Алишер Навоий ўзбек адабиётидаги энг мағфуравий қалам соҳиби ҳисобланади. У бутун ижоди билан амалда темурийлар давлатшунослигини мактубасини яратди. Бу мағкуранинг эса уч асоси бор: биринчи — Алишер Навоий нимаки ёзган бўлса, ўз олдига "Комил инсон қандай бўлиши керак?", деган масалани кўндаланг кўйди ва бунда бошдан-охир ислом дини ва унинг бағрида пайдо бўлиб, тараққий этган тасаввuf тълимотининг энг илғор фояларига таянди; иккинчи — Алишер Навоий нимаки ёзган бўлса, ўзи мансуб бўлган ёзган бўлса, ўзи яшаётган давлатнинг манфаатларини ҳимоя қилиб ёзди.

Буларни буни унинг буюк давлатшуносликдан далолатdir.

**Султонмурод ОЛИМ,
Ўзбекистонда хизмат кўрсатган
маданият ходими**

Қизиқарли фактлар

АҚЛ БОВАР КИЛМАЙДИГАН ҲОДИСА

ёхуд 10 километр баландликдан
кулаб, тирик қолган қиз

Ўзбекистон ҳалқ шоюри Абдулла Орипов таъбири билан айтганда, омад деганлари аслида бор гап. Бунга ҳаётдан кўп мисоллар келтириш мумкин. Масалан, ўтган асрнинг учинчи чорагида собиқ Югославия авиакомпанияси тегиши самолёт Швеция пойтактидан Белградга учётганда портлаб кетади. Денгиз сатҳидан 10 минг метр баландликдаги самолёт ичидаги 28 нафар кишидан биргина 22 ёшли стюардесса тирик қолади. Қўйида ана шу гаройиб ҳодиса ҳақида ҳикоя қиласми.

У ҳалокатдан бир ярим йил 26 январ куни "Стокголм-Копенгаген-Загреб-Белград" ўйналишида парвоз қилаётган самолёт 10 160 метр баландликда портлаш тифайли ҳозирги Чехия ҳудудига қулаб тушади. Самолёт кулаб тушган жойга биринчи бўлуб қишлоқ одамлари, сўнгра кутқарувчиларни хисмаси.

Агар "Ҳамса"даги беш достон айнан давлатшунослик нуқтаи назаридан синчиклаб таҳлил этилса, шубҳасиз, шоир ижодининг очилмаган кўплаб кирралари яққол намоён бўлади.

Хуллас, Алишер Навоий ўзбек адабиётидаги энг мағфуравий қалам соҳиби ҳисобланади. У бутун ижоди билан амалда темурийлар давлатшунослигини мактубасини яратди. Бу мағкуранинг эса уч асоси бор: биринчи — Алишер Навоий нимаки ёзган бўлса, ўз олдига "Комил инсон қандай бўлиши керак?", деган масалани кўндаланг кўйди ва бунда бошдан-охир ислом дини ва унинг бағрида пайдо бўлиб, тараққий этган тасаввuf тълимотининг энг илғор фояларига таянди; иккинчи — Алишер Навоий нимаки ёзган бўлса, ўзи мансуб бўлган ёзган бўлса, ўзи яшаётган давлатнинг манфаатларини ҳимоя қилиб ёзди.

Буларни буни унинг буюк давлатшуносликдан далолатdir.

**Султонмурод ОЛИМ,
Ўзбекистонда хизмат кўрсатган
маданият ходими**

Буни ўзбекистон ҳалқ шоюри Абдулла Орипов таъбири билан айтганда, омад деганлари аслида бор гап. Бунга ҳаётдан кўп мисоллар келтириш мумкин. Масалан, ўтган асрнинг учинчи чорагида собиқ Югославия авиакомпанияси тегиши самолёт Швеция пойтактидан Белградга учётганда портлаб кетади. Денгиз сатҳидан 10 минг метр баландликдаги самолёт ичидаги 28 нафар кишидан биргина 22 ёшли стюардесса тирик қолади. Қўйида ана шу гаройиб ҳодиса ҳақида ҳикоя қиласми.

Весна согайиб кетгач, авиакомпанияда стюардесса бўлиб ишлашни хоҳлади. Бироқ авиакомпания уни ишга олишини рад этади.

Аммо орадан бирор вакт ўтгач, жамоатчиларни хисмаси.

Агар "Ҳамса"даги беш достон айнан давлатшунослик нуқтаи назаридан синчиклаб таҳлил этилса, шубҳасиз, шоир ижодининг очилмаган кўплаб кирралари яққол намоён бўлади.

Хейинчалик мъялум бўлиши, Весна Вулович самолёт бортига тасодифан келиб қолган бир қизни кўриб қолади. У 22 ёшли стюардессанинг иккала синган, танасининг бошқа аъзолари ҳам турли даражада шикастланган эди.

Кейинчалик мъялум бўлиши, Весна Вулович самолёт бортига тасодифан келиб қолган бир қизни кўриб қолади. У 22 ёшли стюардессанинг иккала синган, танасининг бошқа аъзолари ҳам турли даражада шикастланган эди.

Весна согайиб кетгач, авиакомпанияда стюардесса бўлиб ишлашни хоҳлади. Бироқ авиакомпания уни ишга олишини рад этади.

Аммо орадан бирор вакт ўтгач, жамоатчиларни хисмаси.

Агар "Ҳамса"даги беш достон айнан давлатшунослик нуқтаи назаридан синчиклаб таҳлил этилса, шубҳасиз, шоир ижодининг очилмаган кўплаб кирралари яққол намоён бўлади.

Хейинчалик мъялум бўлиши, Весна Вулович самолёт бортига тасодифан келиб қолган бир қизни кўриб қолади. У 22 ёшли стюардессанинг иккала синган, танасининг бошқа аъзолари ҳам турли даражада шикастланган эди.

Весна согайиб кетгач, авиакомпанияда стюардесса бўлиб ишлашни хоҳлади. Бироқ авиакомпания уни ишга олишини рад этади.

Аммо орадан бирор вакт ўтгач, жамоатчиларни хисмаси.

Агар "Ҳамса"даги беш достон айнан давлатшунослик нуқтаи назаридан синчиклаб таҳлил этилса, шубҳасиз, шоир ижодининг очилмаган кўплаб кирралари яққол намоён бўлади.

Хейинчалик мъялум бўлиши, Весна Вулович самолёт бортига тасодифан келиб қолган бир қизни кўриб қолади. У 22 ёшли стюардессанинг иккала синган, танасининг бошқа аъзолари ҳам турли даражада шикастланган эди.

Весна согайиб кетгач, авиакомпанияда стюардесса бўлиб ишлашни хоҳлади. Бироқ авиакомпания уни ишга олишини рад этади.

Аммо орадан бирор вакт ўтгач, жамоатчиларни хисмаси.

Агар "Ҳамса"даги беш достон айнан давлатшунослик нуқтаи назаридан синчиклаб таҳлил этилса, шубҳасиз, шоир ижодининг очилмаган кўплаб кирралари яққол намоён бўлади.

Хейинчалик мъялум бўлиши, Весна Вулович самолёт бортига тасодифан келиб қолган бир қизни кўриб қолади. У 22 ёшли стюардессанинг иккала синган, танасининг бошқа аъзолари ҳам турли даражада шикастланган эди.

Весна согайиб кетгач, авиакомпанияда стюардесса бўлиб ишлашни хоҳлади. Бироқ авиакомпания уни ишга олишини рад этади.

Аммо орадан бирор вакт ўтгач, жамоатчиларни хисмаси.

Агар "Ҳамса"даги беш достон айнан давлатшунослик нуқтаи назаридан синчиклаб таҳлил этилса, шубҳасиз, шоир ижодининг очилмаган кўплаб кирралари яққол намоён бўлади.

Хейинчалик мъялум бўлиши, Весна Вулович самолёт бортига тасодифан келиб қолган бир қизни кўриб қолади. У 22 ёшли стюардессанинг иккала синган, танасининг бошқа аъзолари ҳам турли даражада шикастланган эди.

Весна согайиб кетгач, авиакомпанияда стюардесса бўлиб ишлашни хоҳлади. Бироқ авиакомпания уни ишга олишини рад этади.

Аммо орадан бирор вакт ўтгач, жамоатчиларни хисмаси.

Агар "Ҳамса"даги беш достон айнан давлатшунослик нуқтаи назаридан синчиклаб таҳлил этилса, шубҳасиз, шоир ижодининг очилмаган кўплаб кирралари яққол намоён бўлади.

Хейинчалик мъялум бўлиши, Весна Вулович самолёт бортига тасодифан келиб қолган бир қизни кўриб қолади. У 22 ёшли стюардессанинг иккала синган, танасининг бошқа аъзолари ҳам турли даражада шикастланган эди.

Весна согайиб кетгач, авиакомпанияда стюардесса бўлиб ишлашни хоҳлади. Бироқ авиакомпания уни ишга олишини рад этади.

Аммо орадан бирор вакт ўтгач, жамоатчиларни хисмаси.

Агар "Ҳамса"даги беш достон айнан давлатшунослик нуқтаи назаридан синчиклаб таҳлил этилса, шубҳасиз, шоир ижодининг очилмаган кўплаб кирралари яққол намоён бўлади.

Хейинчалик мъялум бўлиши, Весна Вулович самолёт бортига тасодифан келиб қолган бир қизни кўриб қолади. У 22 ёшли стюардессанинг иккала синган, танасининг бошқа аъзолари ҳам турли даражада шикастланган эди.